VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNAI VASMŰ ÉPÍTŐJE

DUNAI VASMŰ ÉPÍTKEZÉS PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

II. évfolyam, 34. szám. Ára 30 fillér 1951 augusztus 22.

November 7-re készülnek a IX-es gyárépítkezésen

Minél jobban közeledett augusztus 20-a, annál nagyobb lendülettel folyt a verseny a XI-es főépítésvezetőségen. Az építésben belül is kitűnt szervezettségével, eredményeivel és különösen kezdeményezésével az önállóan építkezés. Vannak még főépítésvezetőségek, ahol egyesek arról fecsegnek, hogy augusztus 20 után közvetlenül nem lehet biztosítani a verseny további folytatását hagyni kell a brigádokat „hadd pihenjék ki magukat." Ezek megalkuvó kispolgári nézetek, és gátolják a munkaversenyt fejlődését.

A XI-es főépítésvezetőségen az önállóan építkezés dolgozói megáfolták ezeket a nézeteket. Az elmúlt héten a főépítésvezetőség pártszervezetében népnevelői értekezletet tartottak. Az értekezleten nemcsak az augusztus 20-i versenyről folyt a szó. Elmondták a felszólalók azt is, hogy a munkaverseny nem kampány, ezért az alkotmány ünnepe után is hasonló lendülettel és még nagyobb lelkesedéssel folytatjuk a szocialista munkaversenyt — a következő állomásig november 7-ig. A pártszervezet népnevelői szétvitték a hírt az önállóan négyszáz dolgozója közütt. Péntek este a termelési értekezleten azt beszéltük meg, milyen felajánlásokat tesznek november 7-ére.

A népnevelők alapos munkát végeztek. Mind a négyszáz dolgozó eljött az értekezletre. Branovits elvtárs, a pártszervezet titkára mondta el, miért ünnepeljük mi magyar dolgozók november 7-ét. Arról beszélt, hogy az Októberi Forradalom szabadította fel a cári Oroszország népeit és teremtette meg a Szovjetuniót. Mi, magyar dolgozók, akik életünket és szabadságunkat köszönhetjük a Szovjetuniónak, minden erőnkkel azon leszünk, hogy méltóan készüljünk erre az ünnepre.

Branovits elvtárs az értekezlet előtt megbeszélte Demendy építésvezetővel, hogy a munkalapokat, a tervelbontási ugy adják ki a dolgozóknak, hogy csak százalékos, hanem határidő lerövidítési vállalásokat is tehessenek. A brigádok még az értekezlet előtt elővették a munkalapokat, megbeszélték mi az, amit vállalhatnak, mennyivel végezhetik el rövidebb idő alatt a számukra kiadott munkát.

Ag József vasbetonszerelő brigádja az önállóan betonkeretet készíti. Két hónapja dolgozik együtt a három szakmunkásból és négy átképzősből álló brigád. Eleinte nem haladtak túl a 100 százalékot, de az alkotmány ünnepi versenyben aprólag összerúsítéssel először 135, majd 155 százalékra emelték átlag teljesítményüket. A brigád tagjai még egy napot sem hiányoztak. Becsülettel végzik jóminőségű munkájukat. Ag szaktárs a brigádvezető, régi MEMOSZ-tag, rendszeresen eljár régi szakszervezeti gyűlésekre. Kiss Dezső, a brigád másik tagja, pedig pártonkívüli, de részt vesz a népnevelő értekezleteken. Az Ag-brigád megtanácskozta, mit vállalhatnak november 7-re. Ag József és Kiss Dezső elővették a munkalapokat és javasolták, hogy az egy hónapra kiadott fődém vasszerelési munkákat három nappal a határidő előtt végezzék el. A brigád tagjai elfogadták a javaslatot és a termelési értekezleten a többiek előtt is megfogadták, hogy teljesíteni fogják november 7-i vállalásukat.

Az önállóan dolgozó huszonhat brigád közül már tizenhét szakmunkás brigád vállalt határidő lerövidítést november 7 tiszteletére. Rövidesen a segédmunkás brigádok is megkapják a tervelbontást és ők is megteszik felajánlásaikat. A pártszervezet és Branovits elvtárs törődik a verseny ügyével, ellenőrzi hogy haladnak a vállalások.

Építésvezetőségeink használják ki jobban az alkotmányi hét utáni versenyhangulatot. Ne feljenek attól, hogy a dolgozók nem akarják folytatni a versenyt. A XI-es főépítésvezetőség példája bizonyítja, hogy az önállóan dolgozó brigádok maguk kezdeményezik a verseny folytatását.

„Hulladékfelhasználási versenyre hívjuk az építkezés valamennyi vállalatát!"

A Vizvezetékszerelő Vállalat dolgozói megbeszélték, mivel kapcsolódnak a Gazda-mozgalomhoz

„Egyetlen gramm hulladék se veszszen kárba!" — Érdeklődve és megelégedetten olvasta Holló Mátyás elvtárs a Szabad Népben az új jelszót. A fiatal fűtészerelő brigádvezető idáig is takarékosan bánt az anyaggal. Először a kényszerűség vezette rá. A gyárak nem küldtek elég „ivet" és „T" idomot. Ezek nélkül pedig nem folyhat a munka. Ott van rájuk szükség, ahol a vezeték elkanyarodik, vagy elágazik. Összeszedegette a 15—20 centis, vagy még rövidebb hulladékcsöveket és ezekből készítette el a hiányzó idomokat. Később már nem is volt fel az anyagraktárból gyárilag készített íveket és elágazókat.

Gazda elvtárs kezdeményezése, a hulladékanyag-takarékossági mozgalom egészen felizgatta. A mozgalom indulásának napjaiban az új jelszó mellett azt is olvasta az újságban, — hogy az amerikaiak Koreában egymillió gyermeket, nőt és öreget gyilkoltak meg, — hogy a tűzöltő gyilkosok szinte naponta lövöldöznek át határainkon. Nekünk is ugyanazt a sorsot szánják az imperialisták, mint a koreaiaknak! Erősebbé kell tennünk hazánkat! *„Még többet fogok tenni, mint eddig"* — így döntött Holló elvtárs.

Megbeszélte Ecsedi elvtárssal, — aki a műszaki osztályon dolgozik —

hogyan takarékoskodhatna állandóan, szervezettebben az anyaggal.

Réz István vizvezetékszerelő brigádja szintén ezzel a kéréssel fordult a fiatal technikushoz. Leírtak, hogy megbeszélték az új hulladékanyagmegtakarítási tervet. Sok lehetőség tárult eléjük. Elmentek a vállalatvezetőhöz, hogy *még azzal tartsunak megbeszélést: többen még több lehetőséget találhatnak.* És pénteken este megjelt a műszaki osztály nagy irodája.

Molnár elvtárs, a Vizvezetékszerelő Vállalat vezetője elmondta, hogy sok anyagot hozunk be külföldről valutáért. Ellelemért. *„Takarékoskodjunk vele! Amit itt megtakarítunk, azzal más!ot új takásokat, gyárakat szerelhetnek fel vezetékkel."* Ecsedi elvtárs húsz mázsa csőhulladékról beszél, mely a raktárban hever: előregyártott idomokat lehetne készíteni belőle. Kétszáz mázsa karbidiszapot gyűjtöttek össze fél év alatt: nem tudják miért. A karbidiszap jó kőtőanyag, át kell adni a magasépítőknek. O, Ecsedi, már ki is dolgozta, milyen módszerrel, milyen új befecskészerkezettel lehet a legrövidebb csődarabra is menetet vágni.

A két ifibrigád válaszolt elsőnek. A Réz-brigád vesrenyre hívta ki az összes vízvezetékszerelő brigádokat, ki takarít meg több hulladék: *„Otom öblítőcső helyett a raktáron hever keltetőnél rövidebb horganyzott csőveket szereljük és ólomcsőhulladékkal toldjuk meg. Az év végéig 400 horganyzott csövet és 180 méter hulladék ólomcsövet hasznosítunk. Hatvan kilós nehezen beszerezhető forrasztóónt takarítunk meg azzal, hogy ólomlegesztő eljárással dolgozunk! A raktáron levő 20 mázsa csőhulladékból 3 mázsát elhasználunk!"*

Holló elvtárs nem nagyon sietett, hogy vállalását felolvassa. Pedig lett volna oka rá. Jól kidolgozták Ecsedi-vel. *„A hulladék eternit csőveket csőhulladékkal használjuk vaseső helyett. Fél év alatt 100 méter vasesővel és ugyanannyi hulladék eternitcsővet takarítunk meg. Év végéig 600 idomot készítünk hulladékcsövekből.* A karbidiszapot és a használhatatlan hulladékot gondosan összegyűjtjük és leadjuk a raktárba."

Udvardi József, a raktáros már eredményeiket dicsekedhetett: végignézte mi felesleges a raktárban és több mint 20.000 forintért adott el más vállalatoknak menetvédőket. Reményi elvtárs, a párttitkár arról számol be, hogyan rövidítették meg a gázvezeték útját és hogyan használták fel szerelésüket a hulladékcsöveket. Orbánhegyi csoportvezető a gyári részlegről hálkan, de nagy belső izgalommal beszél: „Reményi és Holló elvtársak újítása jó. Most az kell, hogy

ezt a jó újítást ismerjék máshol is az országban!

Vállalom, hogy a műszaki rajzát elkészítem, hogy elküldhessük a tervezőintézetbe."

Csán Béla, a műszaki csoport vezetője arról kezd beszélni hogy nem felelődik ki, hogy előregyártják az íveket" s számokkal kezdi bizonygatni igazát. Az idomokat a hulladékból gyártják előre: — *Csán a hulladékfelhasználás ellen beszél!* Nagy a mozgolódás, az izgalom a teremben. Wirtmann elvtárs, egy másik műszaki vezető válaszolt neki: „Mindenki tudja, hogy alig kapni „T" elágazót, meg íveket. Ha az itteni drágább is néhány fillérrel, papíron, mégis olcsóbb, mert napi 2—3 órás állástól menti meg a szerelőket: folyamatosan dolgozhatnak a terv teljesítéséért!"

Varga József elvtárs régi szakember, ismeri a szerelés minden fortélyát. Néhány szó a felszólalása: „Egy közepes épületen 20 kilós forrasztóónt használunk fel. Ezt az anyagot külföldről nehezen szerezzük be. Meglakarithatjuk, ha ólomlegesztéssel dolgozunk. Ez viszont nem könnyű mesterség. *Aki még nem sajátította el szivesen megtanítom rá."* — A „dáján felhuzdulva Millei Jó... is vállalja a fiatalok oktatását.

Sok hasznos javaslat, ötlet hangzott még el. — „Munapság még szokás 15 centivel hosszabbra vágni a csövet. Ez pazarlás! Centiméterenti pontossággal szabjuk le az anyagot! — „Rostéljuk a tábcritízhelybe, hogy az apró faszén is elégjen." — „Toldjuk egybe a rövid hegesztődrótokat! — „A lengőbilincs négy centiméterrel hosszabb, Irjunk a gyárnak, hogy rövidebbre gyártsák."

Nemes elvtárs javasolja, hogy alakuljon egy kiértékelő bizottság.

rendszeresen értékeljék, hogy ki hogyan takarékoskodik.

S mindenkinek legyen egy kis könyvecskéje, abba írják bele, hány forintot takarítottak meg népgazdaságunknak.

Molnár elvtárs, a vállalatvezető határozati javaslatot terjesztett elő, melyet lelkesen megszavaztak: *„Felhasználunk minden gramm hulladékot! S amit nem tudunk már beszerelni, visszakülldjük . beolvasztani. Kijelejtszünk vállalatunkon belül a hulladékanyagtakarékossági versenyt. És, kihívjuk versenyre a Dunai Vasmű Építkezés valamennyi vállalatát!"*

ELŐRE A VERSENY ÚJABB, NÖVEKVŐ EREDMÉNYEIÉRT

Építkezésünkön a legutóbbi időkig kampányszerűen folyt a munkaverseny. Egy-egy nagy ünnepünk közeledtére fellendült — de az ünnep nap utáni hetekben ellanyhult. A kongresszusi verseny alatt nagy eredmények születtek, de a műszaki vezetők a kongresszus utáni hetekre nem bontották fel a tervet, a pártszervezetek nem lelkesítették az építőket a verseny folytatására, az eredmények rögzítésére —, a teljesítmények hirtelen lecsökkentek. Május eleje után már több műszaki vezető biztosította ugyanolyan jól a munkaterületet, mint a versenyszakaszban. Már több népnevelő beszélt arról dolgozótársaival, hogy *a verseny nem állhat meg, a küzdelmet folytatni kell,* hogy határidőre építsék fel a házakat és csatornákat, az üzemeket és hidakat. De legtöbb helyen az a hangulat uralkodott, hogy „minek most igyekezni, vége van a versenynek — majd jövőből iparkodunk, ha kezdődik a munkák". S ahol így vélekedtek, oda csak július elején kezdtek iparkodni, alkotmányunk ünnepére versenyet készülni. Néhány napja fejeződött be az augusztus 20-i verseny. A verseny egy szakasza ért véget. Hogyan készülnek most építkezésünkön a verseny folytatására?

Szálin elvtárs arra tanít bennünket, hogy a munkaverseny a szocializmus építésének kommunista módszere, — hogy *jövednek a bürokraták,* akik azt gondolják, hogy a versenynek „a szezon befejeztével el kell csendesednie", Rákosi elvtárs számtalanszor figyelmeztetett bennünket, hogy kényszerűk a szovjet munkások példáját — egy percre se lazakodjon a hare, melyet boldogabb jövőnkért folytatunk.

A Vasmű építői meg akarják fogadni a tanítást —, versenyezni akarnak. Ezt bizonyítja, hogy egész *ezt* építő, a legkülönbözőbb szakmák dolgozóját terjeszlettük fel szalahánovista oklevelére és szalahánovista csillagra. Garancz Pál brigádja a kiavsztitépítésnél három hónapon keresztül 190 százalékra teljesítette normáját — s ezért szalahánovista oklevéllel ünnetik ki majd őket. Persze, hogy a küzdelmet nem akarják abbahagyni. Jól dolgozni ma dicsőség. Meg akarják szerezni a szalahánovista csillagot is.

Mi az, ami arra készteti a dolgozókat, hogy jól dolgozzanak? Szálin elvtárs így felelt erre a szalahánovisták első összszövetségi értekezletén: „Az élet, elvtársak, megjavult. Az élet vidámabb lett. Már pedig, ha az ember vidámnak él, megjavul a munka." A Varga-brigád a D/11-es munkahelyen dolgozik. Valamennyi tagja régi szentesi kubikos. A múltban két hetet gyalogoltak, hogy egy hetet dolgozhassanak. Munapság egész évben van munkájuk s havonta több, mint 1000 forintot keresnek. A szalahánovista csillag büszke tulajdonosai. S tartják a szalahánovista teljesítményt, mert ma örömük telik a munkában. Boldogok, hogy tíz nappal augusztus 20 előtt teljesítették vállalásukat.

Nagy felelősség nyugszik a vezetőkre vállán. Hasznosítaniuk kell a tömegek versenyendülletét, szabad utat kell nyitniuk alkotó kezdeményezésüknek. A pártszervezetek fontos feladata, hogy a népnevelőkön keresztül ismertessék meg vezéreink tanítását, a versenyről, — ellenőrizzék, hogy a műszaki vezetők bizosítják-e a verseny folytatásának, az eredmények növelésének lehetőségeit. Branovits elvtárs megoldotta ezt a feladatot és a XI-es főépítésvezetőségen már augusztus 20 előtt kiértékelték a versenyszerződéseket s a dolgozók vállalásait tettek november helediére. Ő nem fognak visszaesni a teljesítmények!

A dolgozók ezzel emelték fel telje sítményüket a versenyszakaszban. *Bebizonyították, hogy forrón, tángolón é; bennük a hazaszeretet.* Bebizonyították, hogy a Párt szavát követve akarnak dolgozni azért, hogy határidő előtt csapolják az első adag acélt.

A feladatot az V-ös főépítésvezetőség pártalapszervezete nem hajtotta végre. Zsadányi Oszkár elvtárs, szervezőtitkár nem ismeri vagy nem ismeri el a dolgozó tömegek nagyerejű versenylendületét —, mert nem bízik benne. Nolta a szeme előtt munkahötetleket hajlottak végre, így beszél: „Ne mondjuk a dolgozók előtt, hogy a versenyt folytatni kell. Majd, ha kipihenik magukat, akkor indítjuk be a november 7-i versenyt!" Zsadányi elvtárs a hátulkullogók, maradiak befolyása alá került. Hogyan hihetné másképpen, azt az enyhén szólva bardarsági, hogy az Ilényi-brigád nem akarná tartani szalahánovista szintjelelett a teljesítményt — pedig bele sem fáradtak, hogy ezt elértek és jól keresnek. Vagy hogy a szalahánovista Horváth-brigád ne akarná egyre javban megjavítani a beton minőségét — noha ő is a B/3-asban akar majd lakni!?

A XI-es főépítésvezetőség kivételével a műszaki vezetők legnagyobb része nem ismerteite az augusztus 20 utáni ütemtervet. Sokan továbbra is hajtogatják a tervismertető értekezletet. Pedig a Győri-kubikosbrigád, mely mindig túlteljesítette a tervet — szeretné tudni, hogy az erőmű első alapjait milyenek kell elkészíteniük. A Merán-kőművesbrigád is hiába akar vállalást tenni a XIII-asban, ha nem ismeri az épület határidejét. Mérnökök! Technikusok! Minél gyorsabban adjatok tervelbontási, munkalapot a dolgozók kezébe, ha ismerik feladatukat, vállalat fogják, hogy túlteljesítik azokat.

Már a verseny új szakaszának küszöbén meg kell mondnunk, hogy most még tervszerűbb, szervezettebb küzdelmet kell folytatnunk az eredmények növeléséért, a határidők előbbre hozásáért. Fokozottabban kell bevonnunk a tömegeket a munkaversenybe! A versenytáblákon ne csak az építkezések legjobb brigádjainak eredményei szerepeljenek. Írják ki azt a brigádot is, amelyik kétkiértékelés közöttt, mondjuk 120-ról 125 százalékra emelte teljesítményét. Az a döntő, hogy a legjobbak példáját követve, a dolgozók tömegei teljesítenek többet. Ezt a versenyt nyilvánosságunk megjavításán kívül azzal kell elősegítenünk, hogy verseny szervezőink a kollektívák, egész építkezések, munkahelyek közöttt. Az I-es és IV-es főépítésvezetőség dolgozóinak kezdeményezésére fokozzuk a versenyző kollektívák számát. A dolgozók így fokozottabban érzik, hogy nemcsak brigádjuk munkájáért, hanem az egész építkezés előrelátásáért, vagy lemaradásáért felelősek.

Az építők nemcsak a terv túlteljesítéséért akarnak versenyezni. Például a viztorony építői számára nem csupán az a lontos, hogy határidő előtt hajtsák végre feladatukat — minden alkalommal elsőosztályú minőségi munkát végeznek az ácsok, vasbetonszerelők és betonozók. A Reichard-ácsbrigád 108.000 forintot takarított meg azzal, hogy hulladékszákat használt fel zsalujaira. Ime a követendő példák. Ime a verseny új formái, melyeket lerjesztení kell. Induljon mindenütt verseny a munka elsőrendű minőségéért. Induljon mindenütt verseny a Gazda-mozgalom fejlesztésére, — ahogy ez a Vizvezetékszerelő Vállalatnál történt — a hulladékok utolsó szenig való felhasználásáért.

Elvtársaki Építők! Bizonyítatlok be újból, hogy szeretitek hazánkat, hogy keményen akartok harcolni évtelen tervünk sikeréért, a békéért! *Teggetek vállalást november 7-ére. És ne hagyjátok abba a versenyt a nagy Októberi Szocialista Forradalom ünnepe után sem! Állandóan teljes erővel dolgoztatok azért, hogy szocialista városunkat s a Vasművet határidő előtt építsük fel!*

Tudósítónk jelenti a XII-esről:

A kazánkovács műhelyt egy méterrel kijjebb betonozták

Lenin elvtárs azt tanította, hogy csak az a kommunista ujság dolgozhat jól, amely szoros kapcsolatban áll a dolgozókkal, a tömegekkel —, ahol a szerkesztőségen belül dolgozó irodalmárok, hivatásos ujságírók munkáját többszáz, vagy esetleg többezer munkástudósító, munkáslevelező segíti. Szerkesztőségünk most kezdi kiépíteni azt a rendszert, hogy minden munkahelyen legyen tudósítója, aki értesíti az ottani eredményekről és hibákról. Alább egy tudósítónk levelét közöljük:

★

Bebizonyosodott, hogy a kazánkovácsműhely építkezésén nagy kitűzési hiba történt. Az épület nyugati felén az alapot 1 méterrel kijjebb betonozták, mint kellett volna. A 90 centi mély és 50 centi vastag betonalapot lefedték földdel és kisvasutat építettek rá. A bedolgozott beton kárba veszett. Most újabb alapot kellett csinálni, a régitől egy méterrel beljebb. Véleményem szerint azért Lipták főépítésvezető is felelős. Kérem a szerkesztőséget, hogy az ügyet vizsgálja ki.

PATKÓ JÓZSEF és.,
a XII-es gyárépítkezés tudósítója

Patkó elvtárs, tudósítónk értékes levele súlyos hibára hívja fel a figyelmet. A kitűzők, akik kijelölik az épület helyét, figyelmetlenségükkel hanyagságukkal nagy kárt okoztak népgazdaságunknak. Az ügy kivizsgálásakor megállapítottuk, hogy 25 köbméter földet emeltek ki és 25 köbméter betont használtak fel felesleges alapozásnál —, ha úgy számítjuk, hogy a rajz szerint készítették az alapot. (Valójában a betonalap szélesebb az előírásosnál.) A kár legalább ötezer forint.

A XII-esen homályba igyekeznek burkolni, hogy kik voltak a felelőtlen kitűzők. Az bizonyos, hogy Szalai munkavezető, akinek a feladata volt a kitűzők közvetlen irányítása és ellenőrzése —, nem vette észre a hibát. Pincési főépítésvezető és Lipták elvtárs, a főépítésvezető későn figyel fel rá. S most, ahelyett, hogy felelősségre vonnák a hiba elkövetőit, takargatják őket. A XII. gyárépítkezés műszaki vezetői állandóan ellenőrizzék beosztottajik munkáját —, hogy a hibákat idejében lelesgyelhessék! Valósítsák meg az egyéni felelősséget! Aki roszszul dolgozik, elhanyagolja a munkát — vonják felelősségre.

Több gondot a népnevelő munkára

A Dunai Vasmű építkezéséhez ezrével kerülnek az új munkások, akiknek legnagyobb része a mezőgazdaságból — falvakból, tanyákról — jön. Dunapentelére Ezeknek a dolgozóknak a többsége még nem vett részt szervezett ipari munkában, vagy a maga kis földjén dolgozott, vagy kulaknál szolgált. Itt találkozik először a kollektív (közös), legyelmet kívánó munkával, a szigorú teljesítménybérek rendszerével és mindezeken tú, is találjkozik az országépítő szocialista munkával, amely szerves része a nemzetközi méretekben folyó békeharcnak.

Mivel — mint mondottuk — a dolgozóknak egy jelenlős része nem ennek a nagy feladatnak a teljes tudatában, munkája és a nemzetközi békeharc összefüggéseinek ismeretében jött ide, *a feladatokra és az összefüggésekre itt, munka közben kell megtanítanunk őket.* A dolgozók várják a felvilágosító munkát. Az ismeretek és a tudást állandóan át kell adni, egy-egy akció, módszer vagy politikai álláspont helyességéről, ilyen vagy olyan magatartás helyességéről vagy helytelenségéről meg kell győzni az embereket.

Az ismereteknek az átadása, a felvilágosítás és a meggyőzés — ez az agitáció, ez a népnevelő munka.

*

Lenin és Sztálin arra tanít bennünket, hogy az emberek,

a tömegek tudatában légüres tér nincs. Ahol mi nem vagyunk jelen, ott azonnal megjelenik az ellenség.

Ha az egyes építésvezetőségek, munkahelyek kommunistái nem folytatnak népnevelő munkát, akkor az ellenség agitációja érvényesül. Annál is inkább, mert az építkezésen annylag sok az ellenséges elem. Leccúszott urak, munkára kényszerült burzsoá elemek, kulákok vannak közöttünk, irodákon és kétkézi munkahelyeken egyaránt. Agitálnjuk veszélyességét bizonyítja, hogy az emult hetekben feltűnően nagy volt a Duna partján napozó dolgozók száma. Tudták-e ezek a dolgozók, hogy a munkaórakezdetekkel többek között ónmagukat is nagy kárt okoznak? Nem tudták, mert a pártszervezetek népnevelői erről nem világosították fel őket és így hallgattak egy-egy „népharat"-tak, áleárott egykori kirúgásunányolódó vagy kupec szavára. Az is figyelememéltó, hogy a népnevelők ölbe tett kezekkel türik, hogy néhány listalt bolyása alá keritsen lezüllött és egyre inkább taláját vesztett alvilági burzsoá söpredék s ezek az ifjak „jam per" szóhasokat vegyenek fel, hazaszeretetük ellompulyan és erkölcstelen, kozmopolita magatartásba essenek bele.

Pártszervezeteink agitációs munkájában bironyos kényelmesség, önállótlanság és bürokratizmus mutatkozik

Vagy mnek lehet nevezni azt a tényt, hogy *pártszervezeteink egy része nem veszi figyelembe a Politikai Bizottság 1950. novemberi határozatát az agitációs munkáról?* Ez a határozat hangsúlyozza, hogy *a népnevelőket egyénileg kell kiválasztani.* Ez természetes is, mert nyilvánvaló, hogy meggyőzni csak az tud, aki maga is meg van győződve. Nem mindegy, hogy kire bízunk népnevelő munkát. Éppen ezért az alapszervezeti titkárok alapvető feladata és kötelessége, hogy megismerjék szervezetük tagjait, állandóan és szünet nélkül gondoljanak a népnevelők kiválasztására, mégpedig azzerint, hogy a kiválasztott párttag mennyire alkalmas a népnevelő munkára. Ezt természetesen a tavolhól megállapitani nem lehet. Ez csak úgy lehetséges, ha a titkárok alaposan foglalkoznak az alapszervezet tagjaival, nem csupán gyűléseken, hanem munkahelyen és magánéletben is. A Politikai Bizottság határozata kimondja, hogy *a népnevelők közül nagy számban leggyenek pártszervezeti, szakszervezeti, tömegszervezeti és gazdasági funkcionáriusok és műszaki értelmiségiek.* S mit látunk? Éppen a pártfunkcionáriusokat, szakszervezeti és tömegszervezeti vezetőket, élenjáró gazdasági funkcionáriusokat és műszaki értelmiségiket találjuk legkisebb számban a népnevelők között.

A népnevelők kiválasztásával azonban még nem fejeződött be az alapszervezeti titkár és a vezetőség tevékenysége. *A népnevelőknek kell minden helyi, országos és nemzetközi problémákról a legtájékozottabbnak lenniök.* De hogyan tájékozódjanak a népnevelők, ha még mindig vannak alapszervezeteink, amelyekben nem tartják meg hetenként a népnevelő értekezleteket? Hogyan dolgoznak irányítás nélkül a Magasépítő II. és a Tehertuvar pártszervezet népnevelői? Így nem lehet csodálkozni, ha a Magasépítő II.-nél zűrzavar és ellenséges akciók munka van a normaelszámolás körül. Ilyen körülmények között az is érthető, hogy a Tehertuvar Vállalatnál felháborító módon ilyorják a párttagok és általában a dolgozók jogait és a párttitkár egyetért a vállalatvezetővel a dolgozók bírálatának elfojtásában.

A népnevelő értekezleten nemcsak politikai kérdéseket kell megvitatni, hanem az agitációs munka módszereit is. *A jó népnevelők adják át tapasztalataikat a többieknek és így emelik a népnevelő munka minőségét.* A szállítási osztály népnevelői egyetlen szállásagitáción elértek, hogy 20-ról 120-ra emelkedett a Szabad Nép előfizetőinek száma és ugyanakkor július hónapban a kosik fekbérei 80 százalékkal csökkentették.

A népnevelő munka másik alapfeltétele tehát az, hogy a pártszervezetek minden körülmények között

heteenként tartsák meg a népnevelő értekezleteket

és az alapszervezeti titkárok, akiknek az értekezletet vezetniök kell, biztosítsák a kérdések nyílt megtárgyalását, a népnevelők véleménycinek és bírálatának kifejezésre jutását.

Éppen ezért nem elég, ha a népnevelő értekezlet csupán a párttitkárnak elsietett és általánosságokkal telt beszámolójából áll. Elengedhetetlenül szükséges, hogy mindenek előtt a népnevelők számoljanak be munkájukról és megfigyeléseikről, amint ezt a Gyár XI. alapszervezeténél nagyon helyesen bevezették. Ennek két hasznos következménye is van. Az egyik a népnevelők felelősségtudatának a növekedese, mert érzik, hogy munkájukat figyeli és számonkéri a pártszervezet. A másik az, hogy az egyes népnevelők beszámolóiból gyarapodnak a titkár tapasztalatai és így módja van hétről hétre javítani a népnevelő munka minőségén. Az alapszervezeti titkárok kérjék számon a népnevelőkiől, mikor kivel beszélnek és a beszélgetéshez milyen segédeszközöket — újság, füzet, könyv, képeslap — használtak fel.

Az alapszervezeti titkároknak azonban tudniuk kell azt is, hogy szervezetükben a népnevelő munka csak úgy lesz igazán eredményes, ha szilárdan szállnak a szakszervezetek politikai erővel és az osztályellenség ellen vívó harc konkrét, a munkások javát szolgáló, körvelve vagy közvetlenül érintő esetekedetelvel. Ehhez azonban

szükséges a kommunisták, a párttagok személyes példamutatása.

Mindezeknek annál nagyobb a jelentősége, mert közeledik az eső, az ősz, amikor a dolgozók szabadidejükben sokkal inkább a szállásokra szorulnak és természetszerűleg megnő a nép nevelők tevékenysége. *A népnevelők legfontosabb feladata, hogy estéinket kijárjanak a szállásokra és elbeszélgessenek a dolgozókkal.* Ismeretesek vellik a Szabad Nép vagy a Dunai Vasmű építője egyes cikkei.

Pártszervezeteinknek el kell érniök, hogy a népnevelő munka ne legalmc radoltabb területe legyen a pártmunkának, hanem a pártmunka közepébe kerüljön.

Kocsa László,
a párttitkárság agit.-prop. titkára

A XII-es építkezés műhelybizottsága hívja harcba a dolgozókat a hibák kijavításáért

A XII-es főépítésvezetőség ebédlője megtelt dolgozókkal. Már nagy volt a türelmetlenség, amikor az értekezletet megnyitották. Az értekezlet beszámolóját Kovács elvtárs, a szakszervezet vezetőségének tagja tartotta. Beszámolójában mindenek előtt arról beszélt, hogy a XII-es építésvezetőségénél sok a 100 százalékon alul teljesítő brigád, laza az építkezésen a munkafegyelem, rossz a műszaki vezetés és a munka szervezése, nincsenek kihasználva a gépek, lemaradások vannak a terviteljesítésben, nem megy kellően az anyagtakarékosság. Kovács elvtárs ilyen általános dolgokról beszélt csaknem egy teljes órán át. Azt nem mondta el, hogy miért van sok száz százalékon alul teljesítő brigád. A szakszervezet, a műhelybizottság mit tett annak érdekében, hogy ezt megszüntesse.

Nem jelölte meg, hogy mik a feladatok

ezen a téren.

Laza a munkafegyelem. Egyetlen gyakorlati tapasztalatot, vagy például nem hozott fel, hogy miért laza a munkafegyelem. Nem beszélt arról, hogy a szakszervezet próbálta-e a munkafegyelmet megszilárdítani. Nem beszélt arról sem, hogy melyik építkezésen rossz a munkaszervezés. Egyetlen mondatban sem beszélt a szakszervezeti munka hiányosságairól (pedig van egy néhány). Nem gyakorolt bírálatot a vezetőség felé. Kovács elvtárs teljesen elfeledkezett az augusztus 20-i versenyről. Egyetlen szóval sem beszélt arról, hol hogyan állnak a vállalások teljesítésével. Még csak szóra sem méltatta a munkaverseny jelentőségét.

Ez a száraz tipusbeszámoló egyáltalán nem kötötte le a dolgozók figyelmét. A beszámoló hatása alatt lévő dolgozók nagyokat ásítva, álmosan tekintgettek jobbra, balra és várták, hogy mikor lesz vége az egésznek.

A beszámolót senki sem értette meg

Ez megmutatkozott a hozzászólásoknál. Az egyik felszólaló elvtárs, aki a titkári beszámolóhoz nem tudott szólni, arról beszélt, hogy a telepen ne dobálják szét a dinnyehéjat és az elhez hasonló szemetet, mert augusztus 20-án küldöttek jönnek az építkezésre és rossz néven venné, ha megkérdeznék tőle, hogy miért rendetlen a telep (Ez volt az egyetlen adat augusztus 20-szal foglalkozott).

Következő napirendi pont az új vezetőség választása volt. Ez mindenhez hasonlóan csak választáshoz nem. Az értekezlet elnöke felsorolta, hogy a központi szakszervezeti bizottság kiket javasolt a vezetőségbe.

Arról nem beszélt, hogy mivel érdemelték ki ezek a szaktársak azt, hogy a vezetőségbe választhatók legyenek.

Az éberséget is számüzték erről az értekezletről

Amikor Török mérnök arról beszélt, hogy 1938-ban a BSZKRT-nál tagja volt a nemzeti szocialista pártnak (ennek ellenére őt is vezetőségi tagnak jelölték), mintha nem is az értekezleten beszélt volna erről. Miután a vita kialakulhatott volna szavazásra tették fel a kérdést. Így a tagság egyhangúlag elfogadta.

Józsa szaktársat szintén vezetőségi tagnak jelölték. Józsa szaktárs a tagság kérésére röviden, a zavaros részeket kihagyva mesélte el életrajzát. Amikor az egyik elvtárs feltette a kérdést, hogy volt-e tagja a Pártnak (még mielőtt Józsa szaktárs válaszolhatott volna) az elnök azzal válaszolt, hogy itt az önéletrajza. Ilyen dolgokat felesleges kérdezni. Az illetékesek ügyis ismerik ezt. Határozott véleményünk, hogy erre a dolgozok az illetékesek. A dolognak az vett a vége, hogy Józsa szaktárs elmondta, hogy 1945-ig párttag volt, de akkor a Párthoz kilépett (ezt az életrajzból kihagyta) azért, mert az alapszervezet vezetőségében, amelyhez ő is tartozott sok volt a reakciós elem. Ezt azonban nem hisszük el, de ha mégis igaz lenne, akkor is Józsa szaktárs ahelyett, hogy felvette volna ellenük a harcot, odahagyta a Pártot. Vajjon a katona is akkor ér-e le a fegyvert, amikor az ellenség rohamra indul? A tagság őt is megválasztotta. Továbbhlakban

a választások már teljesen gépiesen folytak.

Az elnök felolvasta a következő nevet és közvetlen utána szavazásra tette fel a kérdést. A dolgozók nagyrésze azt sem tudta, hogy tulajdonképpen kit is választanak meg.

Felhívjuk a központi üzemi bizottság figyelmét az új vezetőség néhány tagjára. Ne engedjék, hogy alapszervezetek vezetőségébe volt nyilasok és a nehézségek elől menlutó emberek kerüljenek. Kovács elvtárs is javítsa ki hibáit. A következő szakszervezeti gyűlésre készüljön fel rendesen. Tárja fel a műhelybizottság hiányosságait a dolgozóknak. Csak így lehet a hibákat rövid időn belül kijavítani. A jövőben ne csak siránkozzon a meggyűlésen, hogy sok a hiba az építésvezetőségnél, hanem hívja harcba a hibák ellen a szakszervezet minden tagját.

Reméljük, hogy ez a bírálat segíteni fogja a XII-es építésvezetőség szakszervezetének munkáját.

LETÖRJÜK A TÖVISEKET

Ha új életünk egy csokor virág, akkor egues kellemetlen, jelenségek tövisek. Tördi le a tövisket elvtárs! Ültesd a tiszta virágokat és ne hagyd, hogy undok tövisek elcsúfítsák a virágoskertet. Bellai Sándor ifjúmunkás írta ezeket a szavakat. A tövisek a virágcsokorban cimü cikke jó helyre tapintott. Fontos dolgokra figyelmeztetett bennünket. Szépülő, újuló életünk árnyoldalai átfogva Bellai Sándor és megmutatta vásoknak is

*

Hatott a szó! Dolgozóink azóta már nekiláttak eltakarítani a gazt a mi virágoskertjünkből. Nem elég az, hogy a házak megszépülnek, nem elég, hogy naponta szépülnek az új kertek utcáinkon, el kell takarítanunk azokat is, akik bemacskolnák, csúfjá tennék mindazt, amit annyi áldozattal építettünk.

Az utolsó hetek sikerült fémhány ilyen „tövist" eltakarítanunk. Bánszki építésvezető, bűszkeségünk, sztahánovistáink erőfeszítéseit próbálta gátolni. Nem gondoskodott téglával, habarcsról, nem adott vizet az építkezésnél. Egymásra akarta uszítani a sztahánovista iskola hallgatóit és a laboratóriumi építkezésen dolgozókat. Azt szerette volna, ha munka helyett egymással marakodnának az építőmunkások. E beletört a foga. Sztahánovistáink — akik életünk minden terén élenjárnak — voltak telepleszik. Nagy rendőrségünk letartóztatta a szabotáló építésvezetőt. Tobbé nem lesz alkalma uszítani, nem gátolhatja máskor a sztahánovista iskolások építő munkáját. Erről már államvédelmi szerveink gondoskodnak.

*

Az új ember meghozza a becsületes munkájáért neki járó jutalmát — írja Bellai Sándor. A régi ember az úgy tesz, mint Trubin János. Ez a hétpróbás fasiszta, aki szabadult ki a fegyházból, mára brigádvezető lett a G-pályaudvaron. Ügyes, simulékony ember. A hivszjest még spicli korából tanulta. Hoztha kémelhárító osztályán „dolgozott". Szállította az áldozatokat a szadista tiszt urakhoz.

Brigádját, dolgozótársait itt is kiszámítóan'ta. O maga ugyan brigádvezető volt, de fizikai munkát nem végzett. Huszti művezető irodájában hásült naphosszat, mégis többet keresett, mint azok, akik megizzadtak a munkában. Egy héten 3—4 napot is „átdolgozott", vagy irásbán átaludt a művezető szobájában. Olyan teljesítményeket irt be, amiket sohe el nem ért. Huszti pedig igazolta őket. A művezető „jó ember" hírében akart maradni. Ugy gondolta, akinek vaj van a fején, ne menjen a napra. Elhallgatta Trubin csalásait, aki ezt úgy viszonozta, hogy elvégezte Huszti munkáját is. Fedezte őt lógás közben. A harmadik jómadár, Horváth István rúttöző, napközben csavargott, munkáját nem végezte tisztességesen. Huszti és Trubin „e'intézték" a dolgot. Horváth olyan tálórákért is vett fel pénzt, amit soha meg nem dolgozott. Július 11-én például a nap 24 órájából ő 27-et zálórázott. Trubin csalással, hamisítással még sztahánovista oltrvéiet is szerzett magának. A spicli, a volt kémelhárító, a sztahánovisták megtisztelő cimével páváskodott. Munkásruhába akarta rejteni burzsoá, ellenséges mivoltát: nem sikerült neki. Dolgozóink éberségre, osztályösztönre megérezte Trubinban az ellenséget. Lehullott róla a „becsületes munkás" álarca. Kemény kéz téptir ki ezeket a töviseket. A munkásosztály ökle roppantotta szét a gazemberek brigádját. Csalók, munkakerülők, fasiszták szép kis társaság. Trubin ezek közt is vezető maradt. O a legnagyobb gazember. Huszti, Trubin és Horváth oda kerültek, ahová a guz, a tövis való. Szemétre.

*

Duhony Lajos, vol: kereskedő, megpróbált továbbra is a dolgozók zsirján élősködni. A 3-as számú konyhán dolgozott, mint kocsikísérő. A rábizott szállitmányból 15 kg. téliszalámit lopott el. Harminchárom forintért kapható téliszo'ámit, ö száz forintért árulta. Elégedetlenséget akart szítani a dolgozók között. Azokna árulta fekete'n a szalámit, akik éppen az ö lopása miatt nem kaphatták meg húsadagjukat.

*

Augusztus 20-át, alkotmányunk ünnepét tiszta, szemétől megtisztitott levegőben ünnepelhettük. Kevesebb lett a szabotőr, a feketéző, a fasiszta, újból megszabadultunk néhány kolonciól. Ezzel gyomlá'ásunk még nem ért véget. Trubinékat már előbb telepleszhettük volna, ha a III-as főépítésvezetőség versenyadminisztrátora és műszaki vezetői ellenőrzik, hogyan a G-pályaudvaron ez a magas szalók. Ontelésük, elbizakodottságuk sokáig gátolta, hogy kiszedhessük a gyomot. Ha jobban utánanézek volna a három jómadár tevékenységének, Trubinék már előbb szemétre kerültek volna. Ha a III-as konyha vezetői jobban megválogatnak szemétszüket, jobban ügyelnének a szállitmányokra, Duhony nem feketézett volna a dolgozók adagjaival.

Virágágyaink között akadnak még tövisek, van éppen elég. Rajtunk áll, mikorra takaritjuk ki az utolsó szemetet is épitkezésünkről. Ne engedjük növekedni, fejlődni a gyomokat. A szemét, csak elcsúfitja, mocskolja épitésünk tiszta nagyszerűségét. Söpörjük ki hát a szemetet, gyomláljunk ki, minden tövist.

Márton László

FELAVATTÁK AZ ÜZLETHÁZAT

Alkotmányunk ünnepének ünnepélyes ünnepélyére 18-án d. u. 5 órakor avatták fel az épülő Dunapentele első üzlethházát.

Erősödő szocialista városunk Népboltja már nem tudta biztosítani a növekvő szükségletet a folyamatos, gyors áruellátásban, az ipszolgálásban. Borovszki Ambrus, a Nehézipari Beruházás igazgatóhelyettese mondta el tette az építőmunkások kérelmét és sürgetését e kérdés rendezésére. Megígérte az ő üzlethá augusztus 20-i üzembehelyezését.

Az elmúlt héten még szerény munka folyt a félig kész épületben. Ferenczy és Bertok elismerést érdemlő brigádjai után a szerelők, üvegezők éjjel-nappali munkában készítették az épülő város új büszkeségét. És szombaton már vörös neon hirdette, hogy az „Üzlethház" és a „Béke étterem" várja a pentelei dolgozókat.

A megnyitó ünnepségen Gondos elvtárs, a kereskedelmi miniszter helyettese adta át a városi tanács kezelésébe az első üzletházat. Az Operaház, a Belvárosi Szinház és a Dunai Vasmű kultúrcsoportjai adtak hangulatos műsort.

Szombaton este vidám, zajos volt már a megnyílt áruda; a füstér- és csemegosztályon udvarias, gyors kiszolgálás várta az első vevőket, — az étteremben Hajdu Péter tánczenekara adott tarka műsort. Ma már minden este messzire villáftanak a Május 1-utcáig az üzlethá színes, csillogó szinei, hirdetve Dunapentele növekedését, erősödését.

Megnyilt a szabadtéri mozi

A múlt héten pénteken került sor a Vasmű szabadtéri mozijának felavatására. Bár az idő nem volt kedvező, annak ellenére körülbelül 2500—3000 dolgozó vett részt az avatáson.

Az elkészült mozit Tortó Miklós, a népművelési miniszlériumi főjrőszztályának küldötije adta át a Vasmű dolgozóinak. Ünnepi beszédében rámutatott arra, hogy milyen volt a munkásnak az élete a múltban. Nemhogy mozi, hanem még rendes lakást sem biztosítottak a számára. Itt pedig Dunapentelén, már az építkezés megkezdése óta két keskenyfilm vetí tőgép áll a dolgozók rendelkezésére. Beszélt arról, hogy mennyi külföldség van a nyugati imperialista államok és a népi demokratikus államok filmjei közöt. A mi filmjeink az élet valóságát tárják elénk. Például a Kis Katalin házassága, Becsület és dicsőség, Felszabadult föld. Ezek a filmek megmutatják dolgozóinknak a helyes utat. Ez a filmszinház is segítse a Vasmű dolgozóit még nagyobb eredmények eléréséhez.

A Vasmű dolgozóinak nevében Benesics István elvtárs, a szakszervezeti bizottság titkára vette át az új mozit. Megígérte, hogy Pártunknak iránlunk tanusított jóságát az eddiginél fokozottabb munkával, magasabb teljesítmények elérésével fogjuk megköszönni.

Az átvétel után Mikszáth Kálmán regényéből készített „Különös házasság" cimü film került bemutatásra. A dolgozóknak nagyon tetszett a színes magyar film. Ez a film eléjük tárta a klerikális reakció legsötétebb dolgait. Ennek a filmnek a tanulsága az, hogy sosem szabad megszüntetni a harcot a papi palást mögé bújt reakció ellen.

Legközelebb a Távol Moszkvától cimü szovjet film kerül bemutatásra.

A IV-es főépítésvezetőségen szüntessék meg a verseny eredményeinek hullámzását

Ha a kongresszusi hétig visszamenőleg megvizsgáljuk a IV-es számú főépítésvezetőség termelési grafikonát, igen furcsa dolgokat tapasztalunk. A grafikon a kongresszusi hétig 152 százalékos átlagot mutat. *A kongresszusi hét után ez az átlagszázalék zuhanásszerűen esik lefelé.* Március 11-ét az 110, so van olyan dekád is, amikor 105 százalék volt az építkezés átlaga. A dolgozok április 4 tiszteletére újabb munkaversenyt indítottak. A verseny keretében 120-ra emelkedett az át agszázalék. Április 4-ike után újra visszaesés következett be. Az áprilisi átlag 111 százalék. A május 1-i munkaversenyben ismét van emelkedés. Ebben az időszakban az építkezés átlaga 130 százalék. A verseny befejezésétől junius végéig 110—120 százalék között ingadozik a főépítésvezetőség átlagszázaléka. Csak akkor kezdett ismét emelkedni, amikor július elején bejelentették augusztus 20-i munkaversenyt.

A főépítésvezetőségen belül különösen Horváth főépítésvezetőnél mutatkozott meg ez a hullámzás. A kongresszusi héten a verseny sikere érdekében „kiszámítható módszerrel" dolgozó brigádokat szervezték. A brigádokat azonban nem tudták folyamatos munkával ellátni. A kongresszusi héten még valamennyire tudtak dolgozni,

de a kongresszusi hét után az építésvezetőség már nem törődött velük, így történhetett meg az, hogy például a „Partizán brigád", amely 584 százalékot teljesített, 130 százalékra, a Makszimenko-brigád pedig 323 százalékról 109 százalékra esett vissza.

Ennek a nagyfokú visszaesésnek egyik oka az is, hogy a pártszervezet, a kongresszus után nem foglalkozott a brigádokkal. *Nem jutalmazta őket jobb és magasabb teljesítményekre a nehézségek elleni harcra,* hogy a brigád tagjai sokszor belenyugodtak abba, hogy a rossz munkaterületük, vagy más okok miatt nem tudnak dolgozni. Amikor a verseny első kiértékelésüket megtudták a brigád tagjai az alacsony százalékuk láttára nagyon elkeseredtek. A pártszervezetnek a feladata lett volna, hogy a brigádokat ebből a nehéz helyzetből kisegítse, de azt az elmulasztotta.

Az épület átlaga is 100 százalék alá süllyedt. A május 1-i versenyben 110 százalékra emelkedtek, de utána ismét leszállítottak a 100 alá.

Nemcsak Horváth építésvezetőnél, hanem Farkas építésvezető 6/2-es épületén is megmutatkozott ez. A május 1-i versenyben biztosították a brigádokná a munkaterületet. Május elsején után már nem törődtek vele, hogy a brigádok tudnak-e dolgozni vagy sem. Ezért következett be a visszaesés. A Schmidt kőművesbrigád teljesítménye 148-ról 100-ra esett, mert munkaterületen nem biztosították számukra. Sorolhatnánk a példákat oldalakon keresztül.

Alkotmányunk ünnepének tiszteletére a IV-es főépítésvezetőség vállalta, hogy a műszaházat november 7-re elkészíti. Munkaerőhiány miatt a mozi építkezésénél lemaradások mutatkoztak. Hogy a lemaradást behozzák és a vállalást teljesítsék, az építkezés területén található valamennyi acél a mozi építéséhez csoportosították. *Ennek az lett a következménye, hogy Rajácsi építésvezető kénytelen volt munkáját megszakítani,* mert az épületén a „nagy házas" munkát és a fődém gerendázását már elvégezték, de a falazási munkálatokkal nem tudtak tovább menni, *mert nem volt, aki elkészítse a szükséges zsalukat.* Ennek az összerűtlen ütemszervezésnek igen káros következményei lehetnek. Ebből is látható, hogy az építésvezetőség *a versenyt kampányszerű feladatnak tekinti.*

Nemcsak nemcsak egyes épületeket kell határidőre elkészíteni, hanem minden épületet. Azzal, hogy egy épületet határidőre, a többit pedig egyhónapos lemaradással készítjük el, nem segítjük elő a szocializmus építését.

A munkaverseny lázában az építésvezetőség és a pártszervezet *megfeledkezett arról, hogy a verseny augusztus 20 után is tovább folytatódik.* Ezt bizonyítja az elmúlt héten megtartott műszak értekezlet is amelyen egy szó sem esett az augusztus 20-i vállalások teljesítéséről és a verseny továbbfolytatásával kapcsolatos feladatokról. E hetekett szemelyi vitákkal töltötték el az értekezlet legnagyobb részét. Az építésvezetőség területén egyetlen épületre sincs, ahol a dolgozók tudnák azt, hogy augusztus 20 után egyes épületrészeket miko'ra kell befejezni. A 6/4-es dolgozó Rajta kőművesbrigád és a Borbándi ácsbrigád sem tudja, hogy mi lesz a feladata. *A brigádok sehol sem ismerik az épület ütemtervét.*

Elhanyagolják a munkalapok kiadását. Sok esetben majdnem verekedni kellett azért, hogy a brigádok a munkalapot a munka megkezdése előtt megapják. Az A/1-es épületen ritka eset az, hogy valamelyik brigád időben megkapja munkalapját.

A pártszervezet sem gondol a verseny továbbfolytatására. Most ugyan mozgósította népneveléit, hogy a vállalások teljesítése érdekében végezzenek népnevelő munkát.

Arról azonban, hogy a verseny augusztus 20-val nem szünik meg egy szó sem esik. Pedig alkotmányunk ünnepére tett vállalás teljesítésével még nem teljesítettük kötelességünket.

A pártszervezet eddigi munkájában nagy hiba volt az, hogy a versennyel csak kampányszerűen foglalkozott. Kollár elvtárs, a pártszervezet titkára *az eddigi tapasztalatok alapján javítsa meg a pártszervezet munkáját.* A népnevelőknek állandóan szem előtt kell tartani, hogy a verseny sohasem állt meg az elért eredményeket állandóan tovább kell fokozni.

Az üzem bizottság az eddigi versenyszakaszok elemzésében és lebonyolításában nem vett részt kellőképpen. Nem mozgósította a szakszervezeti bizalmikat és az aktivákat.

Kós elvtárs teljesen megfeledkezett arról, hogy a szakszervezetnek legfontosabb feladata a verseny folytatásáért vívott harc.

A dolgozók tovább akarnak versenyezni. A Partizán brigád, a Rajos brigád, s a Borbándi brigád tagjai *tudják, hogy amit az alkotmányra kaptak, azt nem lehet egy párhetes versennyel megköszönni.* A IV-es számú főépítés vezetősége és az üzemi bizottság folytasson szívós felvilágosító munkát a verseny továbbfolytatása érdekében. Biztosítsák a brigádoknak a versenyhez szükséges munkafeltételeket.

Adják ki rendesen a munkalapokat. Ismertessék a dolgozókkal az építkezés ütemtervét. Az üzemi bizottság legyen segítőtársa a pártszervezetnek és a főépítésvezetőségnek. Nem szabad annak megismétlődni, ami a kongresszusi és a május 1-i verseny után megtörtént. Tartsák szem előtt, hogy a munkaverseny a szocializmus építésének kommunista módszere. A szocializmus építésében pedig nem szabad megállni.

(Szepesi József)

Működik a Vasmű első gépe

A mechanikai javító műhely már majdnem teljesen levetette a burkot, amelyben született, — a magas fa'iványzatot. A világosszürke betonkeretek között téglalap piroslik. A tető is kész. A nap sugarai csak az ablakokon törhetnek be. S már szerelik a gépeket. Néhány hét és működik a Dunai Vasmű első műhelye.

Az egyik sarokban áll az „első gép", — egy szovjet léglakapács. Nagy János lakatosbrigádja, a kovácsok és a gépalapbetonozók együttesen a vállalt augusztus 20-i határidő helyett, — tizennegyedikén reggel jelentették: „Indulhat a gép". Az új gyár nagy ünnepe, születésnapja a gép indulása. Minden olyan ünnepélyes. A kovácsok, akik az évek óta megszokott csepelt vagy borsodnádasdi kovácsműhelyt hagyták ott azért, hogy a Vasműhöz jöhessenek, — szertartásosan veszik fel bőrkötényeiket. Mégegyszer beolajozzák, beziszozzák a gépet.

A gépen cirill betűkkel áll a felirat. A szovjet kovácsok, önök, csztergályosok határidő előtt küldték a Vasműhöz. A kovácsok úgy akarják megháláni, hogy túlteljesítik rajta normájukat. Igeretüket vörös betűkkel írták a falra: „Ez a szovjet próbály fegyver lesz kezünkben az öt éves tervért és a békéért folytatott harcban".

Néhányan rövid beszédet mondanak. A kovácsok alig hallják az Izgalottságtól. Csak Serki elvtárs, csoportvezető szaval rőgzednek agyukban: „..... a Vasmű határiőnöktől felépítéséért" Izgalottan figyelték, hogy a géphez lép és beindítja. Kis Béla kiveszi az első munkadarabot a tűzből. Vogl elvtárs az üllőre teszi. Faragó elvtárs lenyomja az indítókart, körülötügetl a rövid, izzó vasrudat. Kovács elvtárs a szerszámoi készíti elő. A géppel — mely az esztergályosokat — mely az gépek betonozásához szükséges alapcsavart készítenek. Egy normás izgalottan méri az időt: Tizszer gyorsabban készül egy alapcsavar, mint kézi kovácsoiással.

Tizszer több csavar minden nap! A műhely közepén ládákat bontanak, becsomagolt szovjet esztergák tűnnek elő, — a moszkvai Vörös Proletár gyárban készítték. Gyorsabban készülnek az alapcsavarok, hamarabb kezdhetik a munkát a szovjet esztergák, hamarabb készíthetnek a Vasmű nagyobb gépeinek alkatrészei.

Sztahanovista építkezés lesz a XV/2.

Sztahanovista építkezés! Azt jelenti, hogy az építkezés átlagszázaléka és a tervteljesítés átlagszázaléka eléri és meghaladja a sztahanovista szintet. Ezt a feladatot teljesíteni nem könnyű dolog. A mi épkezésünkben azonban akadnak és nem kevesen olyanok, akik hátran nekivágnak, akik képesek a feladat teljesítésére.

A XV/2-es lakóépület lesz a mi első sztahanovista építkezésünk.

Kik azok a munkások, akik bátran vállalják ezt a feladatot? A sztahanovista iskola növendékei. A kőműves brigádok már megkezdték a munkát. Végig Makszimenko módszerrel Bojérkalodával fognak dolgozni. Az ácsok — Szegedi és Imre elvtársak 22-én látnak munkához. Őket követi a Gönczöi brigád szerelőcsoportja.

Az ő lelkesedésük, odaadásuk és szorgalmuk azonban egyedül nem elég a győzelemhez. Ehhez az szükséges, hogy előkészítsék a munkaterületet és hogy gép hiányában ne kelljen állniok. Meg kell teremteni a jó munka műszaki előfeltételeit.

Budai elvtárs! Anyag és szállítási osztály, gépészeti Segítsétek a XV/2. építésvezetőjét, munkavezetőjét, támogassátok a sztahanovista iskolások kezdeményezését.

Ha így lesz és így kell lenni, akkor a siker nem fog elmaradni.

Erdi Tamás

Mészáros István, dunapentelei kulák húsz hold földet bérelt. Lovával, szakerével a Belsped szállítást vállalatnál dolgozott. Békearatásunk gyümölcsét, néptink kenyerét, a gabonát ő lovainak adta. Hörcsög módjára el akarta pusztítani a Vasmű lakóinak évi kenyerét. A dolgozó parasztok népi rendőrségünk kezére adták, a szabotáló kulákot. Elnyerte méltó büntetését.

VISSZAVÁRUNK

Levél Katona Pálhoz Alsószentivánra

Ugye emlékszel *arra, Katona Pál, hogyan a'apoztad az öntödét? Úgy hitted, nincs nálad boldogabb országépítő. Brigádvezetőd, Szabó László, úgy érezte, utatok soha többé nem válik el egymástól. Kérges tenyereitek öntödét, kohót teremtettek, hogy aztán itt öntsétek formába együtt a vasat vagy acélt.*

Január dereka óta a csákány, az ásó, a lapát, mivelte megmutatta, hogy Alsószentivánról kemény legény érkezett az új város földjére. Földieid, Tarr, Polivics és a többiek is veled jöttek. Száz százalékról indultatok, 198 százalék, 196 százalék, majd 235 százalék vállalta egymást, a brigádotok kezenyomán. Nagy Pártunk kongresszusára 350 százalékotokat hirdette a diességes tábla.

A DISZ választmányi ülésen tőled is az erőfeszítést kértek. Lukács Magda, a te fogadalmadat is elvitte Berlinbe, a VIT-re. Együtt fogadtátok, hogy addig nincs megállás, amíg a pentelei kohók lángja nem jelzi a győzelmet. Később úgy érezted, ötveteit hallasz a szélben. Otthon, Alsószentivánon „kaszadíre aranylik a búza", Illo téged: „gyere, arass le!" Szívedben eszedben a föld és a gyár vivta kegyelem csatáját.

A föld sok fiának, *az apró parcellák sok birtokosának hívta szólt a hangszóró. „Mindenki, aki ugyaly aratott, vagy csépelt, pénzért megvetett fejadagját". Gálfalvi Gerencsér és a többi szó nélkül elszöktek, itthagyták a Vasművet, Menj? Maradj? Tu sem tudtad. De Branovits elvtárs, a pártitkár szavát sem akartad meghallani. Még édesapádnak, Rákosi elvtársra sem hallgattál. „Most az a föld, amely 15 vagy húsz évvel ezelőtt a mentőöv, vagy az a szalmaszál volt, amelybe a fuldokló kapaszkodott, majomkká kezd lenni nyakán, csak ezt ő még nem veszi észre. De mi már észrevettük és megmagyarázzuk neki. Kedves barátom, megváltozott a világ. Most szocializmus van, ami azelőtt jó volt számodra, az most rossz. Neked választanod kell, mert most már egyszerre kettő nem lehetsz, de nincs is rá szükségedi. Sem az országnak nincs rá szükége, sem magadnak nincs rá szükséged' De te nem hallgattál az Párttra, nem fogadtad el a segitő kezét. A majomkká a nyakadban elhúzott a jócó városából, Pentelérő, vissza a multba, Alsószentivánra. Összedugtad a fejed Tarral, a tagjelöltjei és Polovicsecsal.*

Kilépted magad *a közösségből. Te mentél Alsószentivánra, a másik tíz Kecskemétre. Megint mások Somogyba. Elmentetek.*

Mondd! Mi lenne, ha a honvéd a Dráva partján a fövenybe dobná a fegyverét és hazaindulna surjut kaszálni. Ne feledd el, hogy te is katona vagy, még pedig nem akármilyen katona. Sztahanovista oktevelet kaptál, a csillag várt rád. De te elhánytad a fegyverét. Alsószentivánon már levágtad a bőzét. Hiszen „C" fegyre adtál a hazának bőven belőle. A faluban már valószínűen jár egy sugárzó arcú paraszlkövet, aki szemtől szembe látta a millionos, boldog szovjet kolhozokat és Pobjeda-autón közlekedő kolhozparasztokat. Nálatok új iszes-ét szerveznek. Mondd, most mi vár veled?

Nálatok a faluban *már traktor szántja a földet, aratóés csépelőgép dolgozik. A falunak már megkönnyítik a munkáját. Mi újabb gépeket akarunk gyártani számukra. Ő emberekre van szükségünk. Te már nem kellesz a községben, dolgoznak helyetted a gépek. Gyere hozzánk vissza, hogy veled együtt dolgozhassunk tovább, azét öntöhessünk, újabb traktorokat csinálhassunk.*

Tudom, bármerre lépsz, Pentelé hívó szavát hallod. Visszavár Szabó László új brigádja. Máltai, Török, Papp, Takács, a brigád új harcosai. Az alkotmány ünnepére 300 százalékot teljesítettek.

Új harcosokra *van szükségünk. Te is hiányzol. Katona Pál döntsél. Nyiljon ki Alsószentivánon a Szabadság-tér, l. sz. kapuja. Fogd kézen Tarr, Polovicsot és gyertek.*

Az új város a Duna partján visszahívja elkalandozott fiait. Úgy vár benneteket, mint rég nem látott gyermekét a szerelő anya.

Hegedüs Lajos

A tassi dolgozók visszaszerezték munkahelyük becsületét

Hat nappal a határidő előtt készítettek hét darab betonszekrényt

Közel három hónapja, hogy Pártunk ébersége feleplezte a tassi munkahely szabotőrjeit. Lehullt az álarc a haviárokról, az öbernyikokról, — akik a dolgozók kárára ütték piszkos üzelmeiket. Lőrinczi Sándor mérnök vezetésével többszázezerforintos veszteséget okoztak népgazdaságunknak, a nőségileg rossz betonszekrények lesüllyedésével. A munkahelyen elégedetlen hangulatot nem orvosolták: a rossz normákat nem vizsgálták felül, nem törődtek a munkások szakképzésével. A kártevők eltávolítása után a tassi dolgozók az alkotmányi ünnepre felajánlott munkájukkal bizonyították be helytállásukat a Dunai Vasmű építésében.

A régi párttitkárt, Saltingot leváltották és Fábián Győző az új párttitkár vezetésével

a pártszervezet harcba indult, hogy visszaszerezzék a munkahely becsületét.

Nevelő, felvilágosító munkájuk egyman az egész építkezésen megváltozott a hangulat. Az emberek vidámabbak lettek, felszabadultabban mozogtak. Megszűntek az igazoltatlan műszakmulasztások, mindenki pontosan ott volt munkahelyén és vállalták az éjjeli munkát is.

A Mélyépítő Vállalat új vezetői biztosították, hogy a sűlyos öröksége, — az egyhónapos lemaradást — behozzák. Kemény kézzel fogtak a hibák kijavításához. *Farkas Pál, műszaki igazgató első feladata volt, hogy megtermelse a kapcsolatot a műszaki vezető és a fizikai dolgozók között.* Megbeszélésre hívta össze a munka és brigádvezetőket. Ismertette velük a betonszekrények jelentőségét — a tömör, vízálló beton készítését. A következő alkalommal már nemcsak a brigádvezetők jöttek el meghallgatni a tervfelbontást, nemcsak a brigádvezetők tanultak meg a tömör, segédanyag nélküli minőségű beton keverését, hanem a munkahely majdnem minden dolgozója ott volt és hálás volt azért, hogy megismertették a helyes munkamódszerrel. Helyesleték az egyéni felelősség bevezetését is, hogy az építésvezetőtől kezdve minden betonoró, minden vasszerelő, minden segédmunkás felel az általa végzett munkáért.

De ez kevés lett volna ahhoz, hogy a munkában gyökeres változás következzen be. Megoldották a fennálló bérfeszültséget is, amit új, helyi normák bevezetésével kiszöböltek ki. Az időmérő az éjjeli és a nappali műszak eredményeibő' számította ki a minőségi munka normáit. Napok alatt tizennyolc brigád alakult — *minden dolgozó megkapta a munkalapját, a terveket felbontották a legkisebb egységig — pontosan napozták a munkalapokat.*

Új hang, új szellem talált otthont Tasson

és megindult a harc a terv határidő előtti teljesítéséért, a minőségi betonozásért. A dolgozók együttesen felajánlották, hogy az épülő betonszekrényeket augusztus 20-ra, alkotmányunk ünnepére elkészítik. Ezzel *az* egyhónapos, kiesés egyharmadát akarták behozni. Fábián elvtárs, a pártitkár mindenhol ott volt: ha egy csille elromlott, gondoskodott annak gyors javításáról, hogy minél kevesebb pere essen ki a munkából. Ott volt Bartucz és Borsik fegyelembontók bűnteléséről is, akik megtagadták a munka felvételét — segített a brigádok Szabad Nép-kör szervezőnél, — a legmélóbb ifjúmunkásokat ajánlotta tagjelöltségre.

A pártépítés helyes kezdeti lépései a versenyben hozták meg az első eredményeket. Egymásután születtek meg a kiváló teljesítmények. A betonozók öt nap alatt 150 százalékot értek el. Gubacsi Gyula szállítóbrigádja 205 százalékkal harcolt a vállalás teljesítéséért. Molnár Sándor ácsbrigádja 150 százalékos teljesítési mutatott fel.

A nehézségek sem hátráltatták meg a tassiakat.

Négymétereres vízben a betonfal alá kellett helyezni a vontatókötelet, a búvárra azonban sokat kellett várni, ezért Dobi Sándor, Sulyok István és Szijártó Gyula szaktársak felkeresték a vízalatti munkát. Az ösztönzés napján minden dolgozó izgatottan várta közös munkájuk eredményét, a betonszekrények felemelkedését. Kricsó László, építésvezető irányításával megkezdték a szekrények ösztönzés it. Munka közben a vontatókötél elszakadt és Mohácsi László munkavezető gondolkodás nélkül ugrott a vízbe, hogy a kötéj kiszabadításával folytalhassák a munkát. A tassi dolgozók hősies munkájuk nyomán győztek: a betonestek kiálltak a próbát, felemelkedtek a vízben a kívánt méretű 30 cm rel magasabban, ami a jóminőségű, vízálló betom diesérte.

Az alkotómunka örömét fokozta,

hogy a betonszekrények hat nappal a vállalt határidő előtt augusztus 14-re már a tassi öbölben úsztak.

Az ázavezés első megbeszélésén telt igéretünket helyátültünk a tassi munkahely dolgozói. Az úsztatást követő napon a legjobb dolgozók között a Mélyépítő Vállalat vezetősége 5000 forint pénzjutalmat osztott ki. Az a 80 dolgozó kapott jutalmat, akik ott voltak a legnehezebb körülményeknél, a legjobban végzett munkánál.

A jutalmazási ünnepélyen Farkas Pál főmérnök díseséretben részesítette a munkahely összes dolgozóit. „Nekünk közös munkával meg kellett őriznink a tassi munkahely becsülete, helytállni a jóminőségű vízálló betonszekrények készítésében. A munkahely dolgozói felelősségük tudatában teljesítették vállalásukat. Most a legjobb fizikai munkásoctat jutalmazzuk meg, tüntetjük ki a mindenkor ellenjárókat és példamutatókat.

A jutalom kiosztása után Gubacsi elvtárs tolmácsolta a dolgozók érzéseit. „Pártunk segítségével visszaszereztük a tassi munkahely jó hírnevét és ezt az eredményt tovább fogjuk fokozni. A feleplezett és eltávolított kártevők már nincsenek itt soraink ban, de továbbra is éberek lesz kell tennünk, hogy a megi újó elemeket feleplezzük. Nem akarunk és nem is fogunk együtt dolgozni azokkal, akik szabotálják a Vasmű építését."

Igazad van Gubacsi elvtárs. Nem szabad megelégedni az elért eredményekkel. Ma már újabb betonszekrények készítésén dolgozik. Kívánjuk nektek, hogy ha már az alkotmányi versenyben nem tudtátok megismételni az Októberi Forradalom évfordulóján, november 7-re megindult versenyben az építkezés első helyét küzdjétek ki magatoknak.

MEREI IRÉN

Levél az épülettervezőkhöz

A Szovjetunióban Járva nem csupán a mezőgazdaság eredményeit figyeltem, hanem fokozott érdeklődéssel, fordultam az építkezések felé is. Az épülő kommunizmus hazájában nem ritka az új városok építése. Nemcsak Rusztavi, Cimljanszk és az új kolhozvárosok nőnek ki a földből, hanem valósággal újjászületik Moszkva, Kiev, Tbiliszi és a Jasiszlák Jerombolta ukrán városok egész sora.

Látván az új házakat Rusztaviban, Moszkvában, Mahacskalában és Tbilisziben, az új állomásépületeket a különböző vasútvonalakon, örömmel felmerült az összehasonlítás a mi új szocialista városunkkal, Dunapentelével.

A házak építészeti stiluséról, architektúrájáról szeretnék beszélni.

Moszkvában felhőkarcolók, 25—30 emeletes óriásházak épülnek. Ezek azonban nem hasonlítanak New-York régi és sivár, négyszögletes skatyolyiához. A moszkvai magas házak szépek, arányosak és díszesek. *Orosz* lisztomotívumok vonulnak végig rajtuk, és nemcsak magyarságukkal, hanem szépségükkel is elragadtatják a szemlélőt, mint például a Szmolenszkája vagy az új Egyetem a Lenin-hegyen.

Az újjáépülő ukrán városok házai nagyon kedvesek. A Vinyicai állomásépület például valóságos mintaház. Bizonyos kosszlista stílus és az *ukrán* nép építészet egyesül szerencsésen benne. A bejárat oszlopos és ívben borul rá a homlokzat. Az ívet vékony fehér mükőből kifaragott, gazdag ukrán nép motívumok borítják, hasonlóképpen a homlokzat felső részét. Az oszlopok is díszesek, az oszlopfők — magyon érdekesen — ukrán népi elemeket tartalmaznak. Bent a várótermekben is mindenütt díszes oszlopok és boltozatos ívezetek vannak. A falakat szobrok (Kassz kus és népi stilusú szobrok) és a legszebb festmények másolatai ékesítik. A mennyezetet burkolt oszlopok fölött mennyezetéről freskók néznek le a várakozó utasokra. Még a várótermek padlói is népi faragásúak.

Tbiliszi új épületei a legszebb már és velencei palotákra emlékeztenek, akár lakóházak, akár középületek. Tiszta *gráz* stiusban épültek, amelyben sok az arab és bizánci elem. A fehér házak karcsú oszlopai között árkádok ívelnek és az arányok utólérhetetlen szépségre ragyogó róluk. Ugyanilyen Rusztavi is, a Grúz Szovjetköztársaság Dunapentelénje.

Még folytathatnák a felsorolást, Mahacskala új olajmunkás-kerületével, Charkov munkásházaival, Cseljabinszk-ka, Magnitogorszkkal, Munkácsnak, Miskolcnak, vagy a moszkvai Metró állomásaival.

De jobb, ha Dunapentelével folytatjuk.

Mit látunk itt? Kockákat, csonkolat, bivalyokat és egyéb házakat, amelyeket egyelőre nem illetünk ilyen nevekkel, mert végeláp és egyáltalában nem emlékeztetnek semmire. Szépek-e ezek a házak? Ízlés dolga. A nyugat korka még csak hagyján, mert nem nagy épületek és így a kisebb arányok elvise hetőbbé teszik a kubista szögletességet és a teljes, díszes szimasságot. Hanem a Görbe-utca lelemás kockái, az a'ányaikban már jóval nagyobb szekcióok, bivalyok, étemeletesek, a C 1-es és C 5-ös típusú házak aggasztóan csunyak és silárak. A C 1-es és a C 5-ös — ambár a népi demokrácia gondoskodása folytán a lakások fürdőszobával és a fürdőszobák csempézettek — már valósággal csavart munkásház-típus, látszik, hogy a Városterező Intézetben nem tettek mást mint benyúltak valamelyik fokba és elhúzták az X. számú sablont, valamely romlott burzsoá, vagy imperialista korszakban készült kopar termékét. Miért épülnek mi az új varos főterének szegélyére a Horthy-világ bérkaszárnyáira emlékeztető házakat.

A Városterező Intézetben nem akarnak tudni arról, hogy a funkcionalizmus, a „célszerűség" hazug elmélete ma már szétzúzva hever. Ha vannak még ott, akik azt hiszik, hogy a szépség nem csinaradhatlan része az épületeinek, azok legyenek meggyőződve, arról, hogy a munkások, parasztok és a népi értelmiség véleménye nem egyezik az övékével.

Moszkvában *oroszok* a házak, Kievben *ukránok*, Tbilisziben *grúzok*. Vajjon Dunapentelén miért *nem magyarok*? Miért árasziják a VATI tervei a kozmopolitizmust? Az ember néha úgy érzi, hogy ezeknek a házaknak a tervezői megvetik a munkásosztályt és — enyhén szólva — *nem szeretik* a magyar népet *a saját házában*. Ez nem kis méretű a proletárdiktatúra viszonyai közepette.

Nem frázisoltat kell szavalni a Szovjetunióról, hanem tanulni a szovjetunióról, hanem testekkel kell követni a szovjet nép 34 éves hősi és győzelmes harcának, új világot formáló munkájának útmutatását.

A 3/1. számú szekciót most toldozgatni kezdték, hogy valamit javítsanak azon a fehérházon, munkásosztályt kigunyoló „stílus"-on, amelyet ennek az épülettipusnak a tervezésénél elkövettek. Oromzatokat ragasztanak a szekciók fölé, a tetőről kiálló rejtélyes erkélyekre! Jobontják (ámbár meghagyják a nevetséges' földszinti erkélyeket és állítólagos népi motívumokat festenek az ablakok közé. Ez a kozmetika persze olyanná fogja tenni a szekciót, mint amilyen — mondjuk — egy amerikai milliómos lányon a kalotaszegi varrottas (festett motívumok nem igazán népiek és magyarok. Burzsoá módon futuristává stilizálták őket.)

Nem ez a megoldás.

Hozzá kell kezdni az emberi, magyar és munkásosztálybiz méltó épületek tervezéshez. Nem kell idegenkedni az ivektől, a gömbölyű ívemektől.. Nem ízléstelen, sivár hengerek, hanem oszlopokat kell alkotni, *oszlopjével*. A tervezők bizzanak bátran a *klasszikus görög* építészek ízlésében. De még sokkal inkább a Szovjetunióban, amelynek az építészeiben ugyanezeket a feladatokat kellett megoldania és szocialista módon (szocialista tartalommal nemzeti formában) meg is oldotta. *Tanulmányozzák komolyan a magyar népi építészetet*, a régi parasztházak architektúráját és díszítőelemeit. Ezeknek az alapján tervezzék a házakat és *szocialista városnak adjanak magyar levegőt*.

Folytassák a munkásházadbeli *magyar klasszicizmus* hagyományait és ne feljenek a *Nemzeti Múzeumról* tanulni. Vegyenek példát a budapesti *Főkapitányság* épületéről (a Deák-téri volt Adria-palota), amellyel tervezője bebizonyította, hogy lehet szép és mégis egyszerű, díszes és mégsem túlzsúfolt, emberi és magyar, népi elemeket hordozó épületet emelni.

Szakítsanak gyökeresen a funkcionalizmus minden maradványával és a stílus „modern"-ségének rögeszméjével, mert mi már világosan tudjuk, hogy ez a szó ebben a vonatkozásban az embertelen amerikai imperializmus ízlésteleségét és sivárságát takarja.

Mi, a Dunai Vasmű építői és dolgozói nem csupán lakni akarunk, hanem szép házakban akarunk lakni. Az itt épülő házak tulajdonosai nem amerikai milliomosok, hanem magyar munkások, parasztok és népi értelmiségiek. Mi sem természetesebb, mint az, hogy a proletárdiktatúrában a mi akaratunk és a mi ízlésünk a döntő!

Jó mindezekre felhívni az épülettervezők figyelmét. **Sándor András**

Vidáman ünnepeltük alkotmányunk második évfordulóját

Fiataljaink fáklyás felvonulása és a VIT nagygyűlése

Vasárnap este égő tűzfolyamhoz hasonlított a Május 1 utcát megtöltő fáklyás fiatalok tömege. Több mint háromezer fiatal gyűlt össze, hogy a Világifjúsági Találkozó befejezése alkalmából megrendezett ünnepi nagygyűrsre felvonuljon. A nagygyűlés a szabadtéri színpadon került megrendezésre. Este hét órára már hatalmas tömeg gyűlt össze. Vidám nótaszóló vidám hangosak az ifjúváros utcái. Hét óra után néhány perccel megkezdődött a felvonulás. A szabadtéri színpad nézőtere zsúfolásig megtelt fiatalokkal.

Nyolc óra után néhány perccel megkezdődött a nagygyűlés. Sárvári elvtárs, a DISZ-bizottság titkára mondott ünnepi beszédet. Beszédében megemlékezett arról, hogy hogyan készült az ország fiatalsága a Világifjúsági Találkozóra.

Ez a találkozó újabb bizonyítéka annak, hogy a világ fiataljai nem akarnak egy újabb háború áldozatai lenni. Békét akarnak. Nem akarnak a nagytőkések érdekeiért idegen országokban meghalni. Nekünk, magyar fiataloknak az a feladatunk, hogy eddigi eredményeinket tovább fokozzuk. Mutassuk meg, hogy mi, magyar fiatalok is helyt állunk a békeiront ránkeső szakaszán." — fejezte be beszédét Sárvári elvtárs.

Az ünnepi nagygyűlés után a „Kormány tagja" című szovjet filmalkotás került bemutatásra. Ez a film bemutatta, hogy egy egyszerű kolhoztagból, hogy lesz a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának tagja. A szovjet nép alkotmánya adott neki lehetőséget rá, — a szálfini alkotmány, melynek példája nyomán készült a mi szabad országunk alkotmánya is.

„Alkotmányunk az épülő szocialista rend alapköve"

Vidám, napsugaras reggelre ébredt Dunapentele az alkotmány évfordulójának második megünneplésére készültek a Vasmű építői.

A város fúvószenekarának ébresztője után lassanként megélénkültek az utcák; a jellebogozott, virágos Május 1 utca már 9 óra előtt tarka képet mutatott.

A munkahelyek dolgozói zászlókkal, transzparensekkel gyülekeztek. Az Ifjú Gárda táncesoport kalocsai népviseletbe öltözött, nevető arcú fiataljai roptják a táncot: —, pár lépéssel arrébb a MEMOSZ zenekara szórakoztatta vidám indulókkal az építőmunkásokat.

A felvonulók lelkes nótaszóval menetelnek a szabadtéri színpad felé. Az egyes brigádok táblákkal hirdették eredményeiket az alkotmányt ünnepelve: Lajko József ácsbrigádja 175 százalék —, Rideg Ferenc segédmunkásbrigádja 154 százalék, vasbetonszerelő üzletrészek 113 százalék —, Bátorfi Lajos segédmunkás-brigádja 182 százalékos teljesítménnyel ünnepelte augusztus 20-át. Zárt sorokban vonultak az önkéntes DISZ-tábor fiataljai: a győztes brigádok kezében az ünnyert vándorzászlók díszelgtek. A Városi Tanács dolgozói büszkén vitték a táblájukon az „alkotmány törvényeire emelt igazságát: „Minden hatalom a dolgozó népé!"

Ott volt az SZHSZ katonásan vonuló egyenruhás diszszázada és motorosai —, piroskendős MNDSZ-asszonyok magasra emelték a zászlót: melyre azt írták, hogy a gyermekek boldog jövőjének biztosítéka őtöves tervünk gyűrelme. Jókedvüen menetelnek az Élelmezési Vállalat, az 5. Építésvezetőség, a Gyáripítés dolgozói. Színes képet nyújtott a sportolók szakosztályok szerinti egyenruhában, lahdával történő felvonulása.

A szabadtéri színpad hatalmas területe zászlóerdőtől piroslott. A nagygyűlés elnökségében a Párt, a vállalatvezetőség, a szakszervezet és a kartalanom képviselői mellett helyet foglaltak építőezsünk büszkeségei: Szlipcsevics István, Horváth László és a többi élenjáró dolgozónk is.

Mester Sándor elvtárs, a pártbizottság szervezőtitkára mégtalta alkotmányunk évfordulóját. „Az alkotmány a régi kizsákmányoló világ sírköve és egyben az épülő szocialista rend alapköve —, tehát törvény a mult ellen és törvény a jövő építésére" — mondta beszédében, majd így folytatta: — „Dolgozóiviknak több mint 70 százaléka tett vállalást az alkotmány tiszteletére. Nagyon sok olyan brigádunk volt, melyek a vállalásukat meneltkben teljesítették és újabb felajánlást tettek. Külön meg kell emlitenünk Horváth László brigádját, mely az 5. építkezésen a B 2 épületnél 500 százalékot ért el, vagy a Komszomol sztahanovista brigádot a gyáripítésnél, mely átlagban 330 százalék jelzet teljesítette normáját. Megemlékezem Opentele dolgozó parasztjáról, akikre joggal lehetünk büszkék: Gucsi József 207 százalékra, Fekete István 712 százalékra teljesítette beadási kötelezettségét az állam iránt. A tapsvihararral többször felbeszakított beszédét így fejezte be Mester elvtárs: „Pártunknak, szeretett Rákosi elvtársunknak majd mondunk köszöntet a mai nagy ünnepünkön is és egyben megfogadjuk, hogy minden időben tántorithatatlanul megünnk azon az úton, amelyen édes hazánk és népünk javára vezet beadunkat!" A zászlók megtapsoltak, percekig zúgó tapsot, Szálfin és Rákosi elvtárs éltetését vitte messzire az augusztusi szél.

Utána békesfáklya vitte a nagygyűlés koszorúját az épentelei Szovjet Emlékműhöz, hogy ezzel is kifejezzék hálánkat a szovjet katonáknak, akik lehetővé tették, hogy megalkosssuk szabad alkotmányunkat.

Majd a Vörös Csillag termelőszövetkezet elnöke lépett a dobogóra; és átadta Mester elvtársnak a szalaggal átkötött, pirosra sült új kenyeret, hogy ezzel is megpecsételje az építőmunkások és a dolgozó parasztok szilárd szövetségét Dunapentelén.

Augusztus 20-ának első megünneplése emlékezetes marad „állami népgazdasági tervünk" büszkeségének, a Dunai Vasmű építőinek életében.

Sportesemények

Augusztus 19-én és 20-án színes sportműsorok szórakoztatták a város lakóit. Ünnepélyes MHK próbázást tartottak az Építők.

100 m ifjúsági sikfutásban 57-en, nők 5-en, 1000 m 13 fő próbázott le. Gránátvetésben több mint ötven fiatal vett részt.

★

Délután kezdetét vették a csapatküzdelmek. A helyi kosárlabda csapat 23:22 arányban győzött az Emag csapata ellen. Legjobban kitűntek Horváth 6, Mészáros 7, Szabó 10 dobással.

★

A délutáni labdarúgó mérkőzések a pentelelek megérdemelt győzelmet aratlak Ercsi válogatottjával szemben. A kemény küzdelem eredménye 3:1.

★

Röplabdában 3:2 arányban a Vörös Meteor ellen, kézilabdások Győrben a Vasas ellen 9:0-ra győztek.

★

A DISZ-tábor és a Bástya közötti labdarúgómérkőzés 1:1 arányú döntetlenre végződött. A Balinkai mintabánya csapata ellen játékosaink 9:0 arányban fejezték be a mérkőzést.

★

A délutáni megtartott röplabda villámtornán keemény küzdelemben első lett a DISZ-tábor B, második a C, harmadik az A csapat, negyedik helyet a Dózsa csapata foglalta el.

★

Este hét órakor izgalmas mérkőzésen mérték össze erőiket a Vasmű és a Székesfehérvári Honvéd ökölvívói. A nézők viharos éljenzése közepette csapatunk nyerte meg a mérkőzést.

HULLADÉKVADÁSZOK

Kosaras József szürke szeme haragosan villan: amikor egy jelelőlen kocsis vágtató lovaival az I-es jöspítés desztelepén beletipor a katonás sorrendben sorakozó zsuladeszka „századu": Jajgatva törik ízekre a jenyő. Kinek fáj tíz facsonk „halála"? Számit ez? Oeska fahulladék. Emésszo meg a pentelei sár. A barnakepü kocsis még vissza is néz — ki az, a rüérő „szaki", aki a lüntomot glédába állítja. A kocsi már messze vágtat. Kosaras József úgy most lehajol és kézébe veszi az egyik laskára zúzott jadarabot. Nem nagy az egész. A hosszu jó. ha negyvan 40 cm. Erős tenyerével végigsimogatja — szinte „fel akarja „támasztani"...

Lépés dobban mögötte. Budai Vincéé. Kosaras: hátranéz. — Beleegazolták... — A kevéssheszédü Kosaras szinte magának beszél... — Bele ... — fájon kong a valaszt... — De nem ijportak szét... a mi munkánkat nem lehet szétliporni... Reihard György brigádvezető szavára lizenyolc kat lendül munkára. fahulladékel gyüjtenek. Rohadásra itélt 40—50 cm deszkavégekre „vadásznak". Speich Mihály, Sániel Antallal osztályozza a deszkavégeket. Az örökké mosolygó Egger bácsi egy nyalab húsz centis deszkát hoz... — ezzel a gyujtissal mit kezdünk...? — Biztosan nem bogrács alá gyujtunk vele Ez mind alöttlenek való...

Kóltai József, a 40 centis hulladékot rakja „mágylyába". Közben hazagondol Sáregresre. Arra a kis házra, melyben az asszonya épp úgy gyüjti a tüzhelyhez az araszinyi vékaz gallyakat, mint ő most a deszkavégeket. „Fillérből lesz a forint, fiam" — ez a mondat motoszkál most a fejében. Hogy is mondotta Varga elvtárs, a párttitkár: „úgy tekintsék a munkahelyet, mint a családi fészkünket". ... Ha be akarunk gyujtani otthon, nem vágjuk ki érte az eperjét. És otthon sem szórjuk a szemétdombra a forintot, mert a száraz gally is pénz. Eddig hány és hány ezer forintot kerülttünk el. Most majd a sárbaliport fával zsaluzunk majd. A jerde alapláb zsaluzáshoz nem igényelünk gyantaszagú jenyödeszkát, Van nekünk! Csak le kell nyálni érte a földre. „Takarékoskodjanak, minden kezdeményezésüket támogatjuk, maguk mögött áll a Párt... — tisztán emlékszik Kóltai Varga párttitkára minden szavára...

Es tizennyolc kar lenyult a földre. Gyül a zsaluzó anyag. Hermann szabtárs, műszerető, amikor meglátja a haló porából feltámasztott deszkasorokat és ahogy sorakoztak elől a kicsik, a 20 centiméteresek és hátul a „nagyok", az 50 centiméteres deszkavégek... csak annyit tud mondani: „Igy mélyök lesznek a pártház építésére ..."

A pártházon a jédertelmez kizsaluzása folyik. Az óriás ablakszemekre, nem repül ki a téglák közé egy dorongja sem. Amikor Reichardék bontanak, már szemre vettek a soron követhető emelet zsaluzását. Egyszerre bontanak és építenek. Nem ördöngös dolog ez. A lehető legegyszerübb az egész. Csak józan, hátuszkij, mohácsi, pahsi, lányosöki agy kell hozzá. Megszeretni azt a föhlet, melyre szovjet vér hullott, — hogy Kosaras József emberré nőjön. Hogy megbirközön a legnapi ösdi szokásnál — és földre leperje. A következő emeleten pont azon a helyen állítják fel a kibontott zsaluzást, mint volt az alatta lévő emeleten. Olszág négyzetméter zsaluzása nem két fillérbe kerül. Huszonkét köbméter jenyödeszkát habzsol meg. Ez közel húszezer forint... — A fának is van szive, tud segiteni — ha mi is úgy akarjuk... — mondogatja Egger bácsi — emeletről, emeletre csak faragcsáljuk az ezreseket — akkor fényes nappal kirabolják magunkat... Egy kizsaluzásnál 8—9 ezer forint vátlik tört derekú hulladék fává. — A „párttáz" pincéje, földszintje és az első emelet ilyen formában való kizsaluzásával 25 ezer forintot csiptek le a hanya-veti önkéltségből. A mi kezünkben megszeiddál. 25 ezer forintot adtunk téglára, betonra: Építjük az en városom, fiatalitsa meg a 60 éves Egger bácsit is.

A brigád az első lépés után nem állt meg. Minden új brigádértekezet újabb ökölcsapás volt az önkéltség arcába. A jerde alapláb zsaluzásnál 6 centis padlót használtak. A padló nem reped. Ha a deszkával bordáznak, akkor „tenger" sok jót kell egyjorma szélesre szabni. Az ácsbalta pedig az ágaskodó önkéltség „emberé". A padlót lapjával állítják és a munkaidő felét lenyesik vele.

Se'ejt deszkával zsaluzunk — ez a három szó röpti elére. Ami a közösségnek. A C/7-est, C/8-ast, a tiztanermes iskolát, a párttáz pince jédömjét, földszintjét, emeletét, a rendelő mélypincéjét, egy egész sereg épületet selejt deszkával zsaluzták. Kétezer négyzetméter betonnal érintkező felület 120 köbméter fát emészt meg. Pedig a tégiapjolajos épitkezés nem annyira éhes a jenyőre, mint a vasbetonvázus épitkezés. Reichardék ragyogó ujletünk alapköré. a Rákosi-alkotmány 108.000 forintos megtakarítással köszöntik. — Amit lehetett, selejtjából kiszálfuk: — de kösztön belenézünk a tervbe is. Vla tiz darab három és félméteres rúd kellett, nem rendelünk hét méterest. Négyezer méterből el lehet uzsbulni 400 méteri. Es mi nyerünk 110 darab három és félméteres jenyögömb rudat. Ez egy egész halom... — cseng Hermann szabtárs szava... Nem hálta, olvassa Kosaras József az „Uj ember kovácsát" — a munka tüzében ui emberré kovácsolódnak a Reichardbrigádban. Akik azon törik a fejüket, hogy holnap mivel szurják hátba a rátarti önkéltséget. Egy csepp a tengerből a Reichard-brigád. De a feltámadt tengerből. A nép tengerből. Pentelén az első fecskék, hogy utat törjenek a derék hadnak. Akik apró-hétköznapi dolgokkal ezreket takaritanak meg. Gonzjuk van a 65-ös és az 40-es szegre. A 65-ost nem szeretik, mert repeszt a fát. Ha nincs ötvenes, a 65-ost félig meggörbítve verik a fába. Hirük felszállt a miniszterlumba. Sándor elvtárs miniszterhez és az állörök a megtakarított értéknek egy részét megkapják...

Ugy elnézem a velem szemben ülő Benke szaktársat. Az arcán a jelszabadult ember teremtő öröme. Szélesen, erős a válla. Ezen a széles válon nyugszik a terünk. Millió Benke vállán nyugszik a mi terünk. A költ? szava cseng a fülemben: „Itt már a mi kezünk épít". Mert a Párt ereje a szivekben dobog. A Reichardbrigád szava messze szállt át a gyáripítéshez: évre desbrigádok, minden darab facsonk érték. Fel a munkára. Mert ezt kivánja a becsület.

S. H.

A Dunamenti Mélyépítő Trösztöt árokvisszadöngölő gép szerkesztésére pályázatot hirdet

A pályázat nyilvános, azon Dunapentele összes dolgozói résztvehetnek.

A pályázat tárgya: olyan döngölő-gép szerkesztése, amely a Dunapentelén létesített csövezetékek árkának visszatöltésénél a talajt egyenletesen, s kellő mértékben tömöríthe. Figyelemmel kell lenni arra, hogy a tömörítés sokszor 4—6 m mélységben történik, amikoris az árok ki van ducolva. A döngölendő réteg vastagsága maximális 25—30 cm. lehet. A gép tömörítésének hatásfoka e szerint választandó.

A pályaművelet a Dunamenti Mélyépítő Trüszt központjába a vállalatvezető címére kell benyújtani jeligés zárt borítékban.

A pályadíj 5000 forint. Ebből az első díjnyertes pályamű 3000 forintlal, a második 1500 forinttal és a harmadik helyezett 500 forinttal nyer díjazást.

A fentieken kívül a díjnyertes pályázó a megvalósításnál a kivitel további közreműködéséért díjazásban részesül.

DUNAI VASMŰ ÉPÍTŐJE az A.DP Dunai Vasmű épitkezés Pártlapszerkesztőségének lapja.
Felelős szerkesztő: Lombos Ferenc
Szerkesztő: Fürtes János
Szerkesztőség: Dunai Vasmű épitkezés Május 1-utca 5. kocka.
Felelős kiadó: Kocsa László
Szikra Lapnyomda
Budapest VIII. József körút 5
Felelős vezető: Hulcsár Mihály.